

Poul Dam: Om den del af lovforslaget, som er en naturlig konsekvens af den igangværende kommunalreform, skal jeg ikke sige noget særligt. Måske skal jeg dog sige, at spørgsmålet om den fikserede ejendomsskyld, der giver en forskel mellem de dele af primærkommunerne, som tidligere har haft en fikseret ejendomsskyld, og de dele af primærkommunerne, der tidligere har været købstæder, måske kunne løses på en anden måde end ved blot at afskaffe den fikserede ejendomsskyld de steder, hvor man har haft den. Man kunne tænke sig en afløsning ved hjælp af en kapitalisering af byrden på ejendommene og derved helt spare opkrævningen i fremtiden. Det kan jo ikke nægtes, at enhver afskaffelse af en ejendomsskat medfører en stigning af ejendomsværdien og dermed en indtægt for de pågældende ejendomsbesiddere.

I øvrigt er noget af det interessante ved lovforslaget det, der bare står antydet i bemærkningerne og i fremsættelsestalen, nemlig at man fra nogle sider har i sinde at afskaffe ejendomsbeskatningen til amtskommunerne i fremtiden og erstatte den med en direkte skat, med en indkomstskat. Jeg er principielt tilhænger af grundskyld som en rimelig skatteform overalt i landet og på alle ejendomme, og vi må i hvert fald fra vor side tage meget kraftigt forbehold med hensyn til dette fremtidsperspektiv. Det er måske også et spørgsmål, om man ikke burde tage en helt ny indkomstskattetanke op, nemlig at have én indkomstskat, hvis provenu efter forskellige regler kunne fordeles til de forskellige kommuner. Det ville i hvert fald give større muligheder for skattemæssig lighed over hele landet og også gøre opkrævningen betydelig enklere.

Med disse bemærkninger skal vi tilsige velvillig behandling af disse i øvrigt mest tekniske ændringer.

Indenrigsministeren (Poul Sørensen): Jeg takker samtlige ordførere for den positive indstilling til lovforslaget. Jeg har bemærket, at der er forskellige problemer, som bør

undersøges nøjere i et udvalg, og det erklærer jeg mig selvfølgelig villig til at medvirke til. Det gælder ikke alene forholdet mellem amter og byer, men også problemet om, hvorledes man statusmæssigt skal gøre op ved overgangen; det er selvfølgelig et stort spørgsmål, som vi kan drøfte nærmere i udvalget. På samme måde har man fra forskellig side fremhævet, at den fikserede ejendomsskyld, som nu aftrappes, kan give problemer; man kan f. eks. drøfte igennem, om den fortsat skal placeres som nu. Men alle disse ting er jeg som sagt villig til at komme med alle mulige oplysninger om og drøfte med udvalgets medlemmer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Lempelse m. v. af kommunal grundskyld af landbrugsejendomme).

(Lovforslaget (nr. 159) findes i tillæg A. sp. 3359, fremsættelsen i tidenden sp. 2772).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Grünbaum: Mit partis ordfører, hr. Ove Hansen, er forhindret i at være til stede, og jeg skal i hans sted gøre nogle bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget er i princippet en konsekvens af finansministerens forslag om genindførelse af den såkaldte bondegårdsregel, det sker ved at ophæve § 14, stk. 5, i vurderingsloven.

[Grünbaum.]

Hvis det forslag vedtages — og vi er positivt indstillet over for det — må den særlige henstandsordning, der blev gennemført, og som havde direkte relation til denne regel i vurderingsloven, naturligvis også forsvinde.

Men indenrigsministeren går det skridt videre at foreslå lempelsen af den kommunale grundbeskatning gennemført for de berørte ejendomme allerede fra skatteåret 1969-70 i stedet for at vente til bondegårdsreglens indførelse ved den nye vurdering. Den del af grundskylden, der er tale om, skal altså allerede fra skatteåret 1969-70 ikke pålignes. Dette vil ifølge bemærkningerne koste ca. 15 mill. kr. Vi har for så vidt ikke noget imod, at man foretager en sådan fremrykning; det er vel meget naturligt, når nu problemet har været rejst, men det kan jo give nogle problemer for kommunerne. Jeg ved ikke, om indenrigsministeren har drøftet disse spørgsmål med kommunerne og har et forslag om at dække de kommuner ind, der måske kan komme i vanskeligheder. Det er som sagt ikke noget stort beløb, der er tale om; det er 15 mill. kr. for hele landet.

I øvrigt må dette forslag ses i sammenhæng med behandlingen af finansministerens lovforslag, og her kan jeg kun henvise til de bemærkninger, der blev gjort af mit partis ordfører, hr. Ove Hansen, ved første behandling af finansministerens forslag.

Så er der den foreslåede afdragsordning, der hænger sammen med et andet lovforslag, nemlig boligministerens forslag om by- og landzoner. Umiddelbart vil jeg sige, at en sådan afdragsmæssig betaling forekommer ganske rimelig, og vi kan i øvrigt tilsige vores positive medvirken til lovforslagets behandling i udvalget.

Juul-Madsen: Da mit partis ordfører, hr. Niels Ravn, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne gøre nogle ganske få bemærkninger.

Jeg vil gerne takke indenrigsministeren for det foreliggende lovforslag. Dermed løses allerede fra skatteåret 1969-70 et stort problem, som skabtes i yderzoneområderne på grund af bondegårdsreglens ophævelse i forbindelse med den forrige almindelige vurdering. Da det er hensigten nu at gøre den skete fejl god igen ved at genindføre bondegårdsreglen, er det rimeligt, at man så hurtig

som muligt afbøder de uheldige virkninger af en lovgivning, der fik et forløb, som i store områder af landet var helt urimeligt. Jeg er derfor glad for, at man med dette lovforslag allerede fra 1969-70 løser problemet med hensyn til den ekstra-beskatning, der er lagt på en række ejendomme i yderzoneområderne.

Hvad angår reglen om en afdragsmæssig betaling af de henstandsbeløb, der er givet i forbindelse med en landbrugsejendoms eller anden jords overgang fra yderzone til byzone, finder jeg ligesom den forrige ordfører bestemmelsen rimelig. Jeg kan på mit partis vegne tiltræde lovforslaget, og så kan vi jo se nærmere på detaljer i udvalget.

A. Chr. Andersen: Som det allerede er anført, er begrundelsen for dette lovforslag, at der er foreslået en ændring af vurderingsloven, der går ud på, at bondegårdsreglen genindføres ved 14. alm. vurdering. Denne regel, der berører visse ejendomme uden for byerne, bortfaldt ved den i 1965 gennemførte ændring af vurderingsloven. Samtidig gennemførtes en mulighed for disse ejendomme til at opnå henstand med den del af grundskylden, der vedrørte den del af grundværdien, der oversteg jordbrugsværdien. Når bondegårdsreglen genindføres, kan henstandsreglen ophæves, hvilket foreslås i det her foreliggende lovforslag med virkning fra og med skatteåret 1969-70.

Da de ændrede vurderingsregler først vil få skattemæssig virkning fra skatteåret 1970-71, foreslås det, at de omhandlede ejendomme for skatteåret 1969-70 fritages for grundskyld af den del af grundværdien, for hvilken der hidtil har kunnet søges henstand med betaling af grundskyld.

Endvidere foreslås det, at der indrømmes de ejendomme, der er beliggende i byreguleringsplanernes mellemzoner, og som efter forslaget om by- og landzoner overføres til byzoner, en afdragsordning over 3 år for de henstandsbeløb, der efter de hidtil gældende regler er forfaldne til betaling ved overgang fra yder- eller mellemzoner til inderzoner.

Jeg kan på mit partis vegne tiltræde lovforslaget, der indebærer, at de nævnte regler for henstand bortfalder, at der indrømmes de ejendomme, der overgår fra mellemzone til byzone, en afdragsordning med hensyn til henstandsbeløbene, samt at der i det om-

[A. Chr. Andersen.]

fang, der er anført i lovforslaget, ydes skattefritagelse for skatteåret 1969-70 for visse ejendomme i yder- og landzoner.

Jeg vil dog gøre opmærksom på, at de ejendomme, der som anført overføres fra mellemzoner til byzoner, kan komme ud for meget hård skattemæssig belastning, idet de ikke alene skal præstere de førnævnte afdrag på henstandsbeløbene, men nu også kommer ud for en normal grundbeskatning. Der kan måske være grund til at overveje, om der ikke for disse ejendomme samt for andre ejendomme, der kommer i byzone, men som ikke før om en del år kan anvendes til byggegrunde, kunne skabes en mere lempelig beskatning. Det spørgsmål kan drøftes nærmere i udvalget.

Svend Haugaard: Lovforslaget er som nævnt en følge af forslaget om at genindføre bondegårdsreglen. Hvis jordlovsforslagene i 1963 var blevet vedtaget, hvad de jo desværre ikke blev, så havde man næppe senere i 1965 afskaffet bondegårdsreglen. Det ville være bedst, om man kunne undgå de store ændringer, der opstår, når lovgivningen springer fra det ene yderpunkt til det andet. Det vil altid være sådan, at disse store omskiftelser rammer i flæng og føles uretfærdige af mange.

Sådan vil det nok også gå i forbindelse med den ændring, der her foreslås med bondegårdsreglens genindførelse. En del vil måske føle mere bitterhed over nogle års ekstraskat end glæde over, at den nu ophører.

Bondegårdsreglen er imidlertid et absolut nødvendigt led i de nye jordlove, og det er endda et spørgsmål, om den kun bør gælde til bygrænsen, eller om den skal gælde, så længe der overhovedet drives landbrug på ejendommen. Jeg skal ikke søge at rejse en debat om de spørgsmål her, det hører hjemme i udvalget for vurderingsloven.

Men foreløbig gælder det om at finde en passende afløsningsform, og det radikale venstre kan tiltræde den foreslåede afvikling af henstanden med en tredjedel årligt. Vi vil dog gerne i et udvalg se lidt nærmere på tal, der siger noget om, hvor hård belastningen er for den enkelte.

Vi finder også, at det er helt i sin orden, at betaling af mervurderingen ophører i 1969-70

fremfor i 1970-71. Det vil føles ekstra hårdt at betale det sidste år, inden hele ordningen ophører, og tilmed på et tidspunkt, hvor man må se i øjnene, at de nye jordlove meget stærkt begrænser en forventet salgsmæssig gevinst, en virkning, som jo er jordlovenes helt berettigede formål.

Det vil nok være nødvendigt i et udvalg at få talmateriale, der viser, hvordan den enkelte jordejer har været ramt af ordningen, men som helhed kan det radikale venstre anbefale lovforslaget, som det foreligger.

Gert Petersen: Det er jo et konsekvensforslag, vi her behandler. Ophævelsen af henstandsordningen, som er foreslået for yderzoner eller landzoner i en byplan, er en simpel konsekvens af den foreslåede genindførelse af bondegårdsreglen. I og for sig kan vi ud fra en rent logisk synsvinkel tilslutte os forslaget. Det er klart, at genindfører man bondegårdsreglen i disse områder, så må den gældende henstandsordning naturligvis falde bort. Men socialistisk folkepartis stilling afhænger, som jeg har sagt det tidligere, da vi drøftede det egentlige forslag om genindførelse af bondegårdsreglen, i høj grad af, hvilken udformning dette forslag får ved sin gennemførelse, det vil sige om det kobles sammen med overgangen til by- og landzoner efter det lovforslag, der foreligger fra boligministeren, om man også kan drøfte en skærpelse af kapitalvindingsafgiften osv. Jeg henviser til de ting, jeg sagde herom under første behandling af det pågældende forslag.

Selv om konsekvensændringen altså i og for sig er ganske logisk, så mener vi, at man dårligt kan tage stilling til den, før vi kan se alle forslagene vedrørende bondegårdsreglen og en række af de andre jordlovsforslag, som enten er kommet eller er undervejs, som en helhed. Jeg kan tilsige velvillig behandling ud fra den rent logiske konsekvens, der ligger i forslaget, men vi vil altså meget gerne have det ind i helheden, og vor almindelige stilling bliver afhængig af sammenhængen mellem disse forslag.

Derfor er jeg — i modsætning til de tidligere ordførere — en lille smule skeptisk over for, at man vil gå så vidt allerede i skatteåret 1969-70, at man fritager de pågældende ejendomme fra at yde grundskyld.

[Gert Petersen.]

Jeg synes, det er lidt for meget hastværk; det er ligesom at foregribe begivenhedernes gang, og det kan i hvert fald vanskeliggøre stillingtagen fra vor side.

Men lad os se på disse ting i udvalget; det er jo muligt, der kan fremkomme argumenter, som kan overbevise selv de vantro.

Sigsgaard: Også jeg må tage et vist forbehold over for forslaget om, at bondegårdsreglen i praksis skal virke allerede fra 1969-70 med hensyn til beskatningen. Jeg synes, det er rimeligt og forsvarligt at lade den nuværende ordning og herunder henstandsordningen fungere videre, indtil vi ser, om bondegårdsreglen eventuelt genindføres, og her er jeg altså enig med hr. Gert Petersen.

For en ordens skyld skal jeg lige understrege, hvad jeg allerede sagde, da vi havde spørgsmålet om bondegårdsreglen til behandling for nogen tid siden, at vi kan gå med til genindførelse af bondegårdsreglen, forudsat at det først og fremmest gennem jordlovgivningen og måske på anden måde sikres, at der ikke dermed åbnes for nye store gevinster, for ny spekulation i yderzonejorden. Desværre har man efter de sidste bulletiner fra regeringspartiernes samarbejde om denne sektor ikke de allerbedste forhåbninger; forslaget om tilbudspligt ser jo ud til at få en meget trang vej at passere, inden det kan nå frem her til tinget. Jeg ved ikke, hvad der ligger i den forsinkelse, der nu sidst ansættes til 3 uger, men det gør i hvert fald mig en smule nervøs for, at den jordlovgivning, der skal komme, og herunder tilbudspligten, ikke vil blive så effektiv, at der vil være det nødvendige grundlag for at genindføre bondegårdsreglen.

Indenrigsministeren (Poul Sørensen): Jeg er i stand til at takke samtlige ordførere for den forståelse, de har lagt for dagen for det fremsatte lovforslag. Jeg forstår udmærket, der er problemer, der må gennemdrøftes i et udvalg, og jeg er rede med alle oplysninger, man måtte ønske.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd.

(Lovforslaget (nr. 154) findes i tillæg A. sp. 3273, fremsættelsen i tidenden sp. 2667).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Orla Møller: Det er absolut uden lyst, jeg er mit partis ordfører i denne sag om menighedsrådenes såkaldte rådighedsbeløb. Det skyldes ikke, at jeg taler med bundet mandat, men det ligger nu engang ikke for min fredsommelige natur at give så afvisende bemærkninger, som dette lovforslag har gjort sig fortjent til.

Hvad principperne for anvendelse af det såkaldte rådighedsbeløb angår, er der for mig at se to alternativer. Det ene er at lade menighedsrådene få fuldstændig frihed på området. Denne mulighed tør ministeren ikke tage i anvendelse, og det forstår jeg godt. Den store uenighed i kirkelige kredse om dette synspunkt må tilråde den yderste varsomhed for enhver minister. Det andet alternativ er den hidtil gældende lovgivning udtryk for, og der er vist ingen tvivl om, at denne har ministerens principielle tilslutning. Det fremgår tydeligt af bemærkningerne til lovforslaget og fremsættelsestalen. Må jeg føje til, at denne mulighed har det været muligt at administrere, uanset om man måske i enkeltheder kan være uenig om visse afgørelser.

For mig at se er der disse to alternativer. „Via tertia non datur“, hr. minister. Alligevel forsøger ministeren et spring midt imellem. Hvorfor, når ministeren selv i sin fremsættelsestale kan sige, at spørgsmålet om rammen for rådighedsbeløbet ikke er tilstrækkelig afklaret til, at man tør betræde lovgivningsvejen, og at dette er grunden til, at man har tøvet med forslaget? Gid ministeren ikke havde været så utålmodig. Det